ת"צ 56705-12-20 גיגי נ' מ. יוחננוף ובניו (1988) בע"מ

לפני כב' השופטת מיכל הירשפלד

בעניין:	**צילה גיגי** ע"י ב"כ עוה"ד מתן פריידן ו/או שמעון גיגי ואח'	**המבקשת**
	נ ג ד	
	מ. יוחננוף ובניו (1988) בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד יהודה רסלר	**המשיבה**

פסק דין

בקשה מוסכמת להסתלקות מתוגמלת מהבקשה לאישור התובענה כייצוגית, לפי הוראות סעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006.

הרקע לבקשה

1. המבקשת הגישה נגד המשיבה בקשה לאישור תובענה ייצוגית, בה נטען כי המשיבה הפרה, בין השאר, את הוראות חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981 וחוק המכר, התשכ"ח-1968 ופעלה בניגוד להנחיות הממונה על הגנת הצרכן, בכך שבעת שמכרה בשר טרי במשקל בסניף בשכונת תלפיות בירושלים (רח' האומן 10), לא הפחיתה ממחיר המוצר את משקל האריזה.

2. המבקשת עתרה, בין השאר, לחייב את המשיבה לחדול מגביית התשלום בגין האריזה. עוד העריכה המבקשת את הנזק הממוני שנגרם בסך של 10 ₪ ללקוח וסך של כ-5,000,000 ₪ לכלל חברי הקבוצה, שהוגדרה כמי שהיה לקוח של המשיבה מעת פתיחת הסניף ורכש מוצרי בשר במשקל.

3. בנסיבות אלה החלה הבקשה את דרכה בבית המשפט המחוזי. לאחר שפסק דין שמחק את הבקשה מחוסר מעש בוטל, הוגשה תשובת המשיבה, בה התברר כי הסניף המדובר של המשיבה נפתח רק ביום 14.5.19 ומאותו מועד ועד הגשת הבקשה (24.12.20) חלפה תקופה של כשנה וחצי בלבד. עוד טענה המשיבה, כי אפשר שמדובר בטעות נקודתית הנובעת מ"הרצת הסניף", טעות אשר תוקנה מיד. בנסיבות אלה נקבע כי הסמכות לדון בתביעה נתונה לבית משפט זה.

4. במקביל להעברת הבקשה לבית משפט השלום, הודיעו הצדדים כי פנו גם להליכי גישור ולאחר מכן נוהל ביניהם מו"מ ישיר. בהמשך לכך הודיעו הצדדים, כי מבלי להודות בטענות, הגיעו להסכמה ביניהם, אשר בעקבותיה הוגשה הבקשה המוסכמת דנן להסתלקות המבקשת מהבקשה לאישור תובענה ייצוגית.

<u>הסכמת הצדדים והבקשה להסתלקות מבקשת האישור</u>

5. הצדדים הסכימו כי לאור הצהרת המשיבה כי הסירה את המחדל מיד לאחר הגשת התובענה והתחייבותה לעתיד, די בהסכמתה של המשיבה לתיקון דרכיה העתידיות ובהטבה שהיא מעניקה לציבור כדי להגשים את תכלית התביעה ובקשת האישור.

6. המשיבה התחייבה להקפיד הקפדה יתירה כי במכירת מוצריה השקילים יופחת משקל האריזה ממחיר המוצר בהתאם להוראות הדין.

7. בנוסף הסכימו הצדדים כי המשיבה תעניק הטבה לקבוצה בדמות הנחה בסך 5 ₪ לכל קניה ללקוחותיה בסניף תלפיות, אשר ירכשו בשר במשקל עד לסכום מצטבר וכולל של 100,000 ₪. חלוקת ההטבה לקבוצה תתבצע תוך 30 יום החל ממועד אישור ההסכם בין הצדדים ועד יום מיצוי סכום ההטבה לקבוצה.

8. עוד הוסכם, כי ההנחה לא תשמש ככלי שיווקי לקידום המשיבה, וההודעה כי ההטבה ניתנת במסגרת תובענה ייצוגית תצוין על גבי שלט בקצביה.

9. לטענת המבקשת, נעשה לציבור שירות טוב ומועיל בעניינים מושא הבקשה לאישור כבר בשלב זה, מבלי להיגרר להליך משפטי ארוך ויקר ותוך חיסכון רב של זמן ומשאבים שיפוטיים.

10. לפיכך עתרה המבקשת בבקשה לאשר לה להסתלק מהבקשה לאישור בהתאם להסכמת הצדדים כמפורט לעיל ולדחות בהתאם את תביעתה האישית של המבקשת נגד המשיבה.

11. בנוסף טענו הצדדים בבקשתם המוסכמת, כי לטעמם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 16(א) לחוק, המאפשרים פסיקת גמול למבקשת ושכר טרחה לבא כוחה ועל כן הגיעו להמלצה מוסכמת גם בהקשר זה. בכפוף לאישור בית המשפט כאמור עותרים הצדדים לפסוק למבקשת גמול בסך של 5,000 ₪ ושכ"ט לבא כוחה בסך של 20,000 ₪ בתוספת מע"מ, כנגד קבלת חשבונית מס כדין.

12. עוד הוסכם בין הצדדים כי המשיבה תשפה את המבקשת בגין החלק הראשון של האגרה בסך 5,544 ₪ ובעלות הגישור בסך של 1,199 ₪. בנוסף הוסכם כי המשיב תישא בכל ההוצאות הכרוכות בביצוע ההסתלקות המתוגמלת וההתחייבויות שהוסכמו כמפורט לעיל.

13. הצדדים עתרו גם בבקשה לפטור מתשלום חלקה השני של האגרה, נוכח העובדה כי הגיעו להסכמות בשלב מקדמי ביותר של ההליך, לאחר שהתקיימה בתיק רק ישיבה מקדמית אחת. הוסכם כי אם לא ינתן פטור כמבוקש, תשולם המחצית השניה על ידי המבקשת.

14. הוסכם כי כל התשלומים ישולמו בתוך 30 יום מהמועד בו פסק הדין המאשר את ההסתלקות יהפך לחלוט.

15. בנוסף נקבע בהסכמת הצדדים כי ההסכמה לתשלומים דלעיל מותנית בכך שההסתלקות לא תהיה כרוכה בפרסום לפי חוק תובענות ייצוגיות, ובכך שההסתלקות תביא לסיום כולל של ההליך.

16. בהקשר זה גם טענו הצדדים, כי מאחר שמדובר בהסתלקות ובמחיקת הבקשה, הרי שלא נוצר מעשה בית דין נגד חברי הקבוצה, כך שגם אם בעתיד יתברר שקיים תובע כזה או אחר שיש לו עילת תביעה והוא מבקש להגיש תביעה בעניין, לכאורה לא תהא מניעה מצידו לעשות כן בנסיבות המתאימות. לפיכך מוצדק לאשר את הבקשה ללא פרסום הודעה בעיתון.

17. הצדדים הוסיפו וטענו בבקשתם, כי הם סבורים כי בהתחשב בסכומים שאושרו במקרים דומים, סכומי הגמול ושכר הטרחה שהוסכמו ביניהם הינם סבירים והוגנים וכי על פי הפסיקה (הלכת מרקיט), במקרה של הסתלקות אשר לצידה תועלת לציבור, יש מקום לפסוק גמול למבקשת ושכר טרחה לבא כוחה.

18. לפיכך עתרו הצדדים להורות על דחית התביעה האישית של המבקשת נגד המשיבה, להורות על מחיקת הבקשה לאישור נגד המשיבה, לאשר את מתווה הפיצוי לציבור כפי שפורט לעיל, לאשר את המלצת הצדדים בדבר תשלום הגמול למבקשת ושכר הטרחה לבאי כוחה, לפטור את המבקשת מתשלום מחציתה השניה של אגרת בית המשפט ולהורות למשיבה לשפות אותה בגין הסכום ששילמה כמחצית הראשונה של האגרה ועלות הגישור.

19. הבקשה נתמכה בתצהירי המבקשת ובאי כוחה ביחס לאי קבלת תשלום או טובת הנאה בקשר עם ההסתלקות מעבר לאמור לעיל וכן בהתחייבות שלא לעודד, להגיש או להיות מעורבים בתובענה אחרת ביחס למושא בקשה זו.

20. הבקשה הועברה ליועץ המשפטי לממשלה, הממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן, והנהלת בתי המשפט (באמצעות פרקליטות המדינה) על מנת שיוכלו להביע עמדתם לגביה, לרבות ביחס לשאלת הצורך בפרסומה ובקשת הפטור מתשלום המחצית השניה של האגרה.

21. בהודעת פרקליטות המדינה, נכתב כי הגורמים המקצועיים במדינה לא מצאו לנכון להביע עמדה ביחס לבקשה לאישור הסדר הסתלקות בתיק זה, לחיוב או לשלילה. עם זאת התנגדו לבקשה לפטור מחלקה השני של האגרה, בהעדר "טעמים מיוחדים שירשמו", כפי שנקבע, אשר יש להקפיד הקפדה יתירה על התקיימותם. בהקשר זה נטען, כי עצם ההגעה להסדר הסתלקות בשלב מקדמי של ההליך אינה מצדיקה כשלעצמה מתן פטור כאמור, שאינו מתיישב עם הוראות התקנות ותכליתן.

22. המבקשת חלקה על עמדת המדינה בענין זה. היא הצביעה על כך שבהתחשב בסכום התגמול שהוסכם בעבורה, תצא נפסדת, למרות שפעלה לתיקון עוולה צרכנית. עוד טענה המבקשת, כי במקרים אחרים פטר בית המשפט מתשלום כאמור אף בניגוד לעמדת המדינה, בהתחשב בשלב המוקדם בו הגיעו הצדדים להסכמה, החיסכון במשאבים ובזמן שיפוטי יקר והתועלת שהניב ההסכם לקבוצה.

<u>דיון והכרעה</u>

23. לאחר שבחנתי את בקשת ההסתלקות המוסכמת וכן עיינתי בכתבי הטענות שהוגשו מטעם הצדדים, על נספחיהם, בעמדת המדינה ובתגובת המבקשת לה, הגעתי למסקנה כי יש מקום לאשר את בקשת ההסתלקות. מצאתי כי המוסכם בבקשה, היינו ההתחייבות להקפדה עתידית מצד המשיבה בענין מושא הבקשה וזאת בנוסף למתן הטבה עתידית לחברי הקבוצה בהיקף המוסכם, הוא בנסיבות העניין ראוי והוגן ומשרת באופן הולם את עניינם של חברי הקבוצה. בנסיבות אלה, ממילא לא מצאתי מקום למנות מייצג חליפי בהתאם להוראות סעיף 16(ד) לחוק.

24. בכל הקשור לגמול ולשכר הטרחה, כידוע הכלל, כקבוע בסעיף 16(א) לחוק, הוא כי אין מקום לפסוק גמול ושכר טרחה לתובע המייצג ולבא כוחו במסגרת הסתלקות מהבקשה לאישור תובענה ייצוגית. פסיקת גמול ושכר טרחה היא החריג (ר' ע"א 8114/14 **מרקיט מוצרי ייעול בע"מ נ' סונול ישראל בע"מ** (5.8.18)).

25. בענייננו מצאתי כי יש מקום לאשר את הבקשה לפסיקת גמול לתובע ושכ"ט לבא כוחו. בקשת האישור בענייננו גילתה עילת תביעה לכאורה בענין צרכני חשוב ואף השיגה תועלת ממשית לחברי הקבוצה (סעיפים 16(א)(1) ו-(2) לחוק). ההסדר אליו הגיעו הצדדים כולל בהקשר זה הן הקפדה עתידית על התנהלות תקינה של המשיבה, הן הטבה כספית לא מבוטלת שתינתן

על ידי המשיבה לחברי הקבוצה, כפי שהוסכם. עוד יש לציין בהקשר זה, כי התובע וב"כ טרחו בהגשת הבקשה ונטלו על עצמם את הסיכון שבהגשתה. מכאן כי יש מקום לאשר להם גמול ושכ"ט.

26. יחד עם זאת מצאתי כי סכום התגמול ושכר הטרחה שהומלצו בבקשה, הם על הצד הגבוה בהתחשב בנסיבות הענין.

27. אכן, יש חשיבות לעובדה כי ההסדר כולל פיצוי לחברי הקבוצה (בסך כולל של 100,000 ₪). אולם יש לזכור בהקשר זה כי הסעד שהתבקש תחילה נקב בסכום נזק של 5,000,000 ₪, כשהוא מתייחס ל-7 השנים שקדמו לבקשה. בהתאם אף הוגשה הבקשה לאישור לבית המשפט המחוזי. רק לאחר קיומה של ישיבה מקדמית בבית המשפט המחוזי, התברר כי הסניף נפתח רק כשנה וחצי לפני הגשת הבקשה, והבקשה הועברה לדיון בבית משפט זה. דומה שעובדה זו היה על התובעת לברר עוד טרם הגשת הבקשה (לרבות בפניה מוקדמת למשיבה).

28. בהתחשב באמור לעיל ובמכלול שיקולים נוספים: עבודת ההכנה של המבקשת ובא כוחה (בהליך שאינו בעל מורכבות מיוחדת), סכום הפיצוי שהוסכם לחברי הקבוצה (100,000 ₪, כאמור), תרומתה של הבקשה לאכיפת הוראות הדין בסוגיה צרכנית חשובה ובתחשב גם בכך שההסתלקות נעשתה בשלב מוקדם שהביא לחיסכון במשאבי המערכת השיפוטית (והציבור), הגעתי למסקנה כי יש להעמיד את סכום הגמול לתובעת המייצגת על סך של **4,000** ₪ ואת שכר טרחת עורך דינה על סך של **20,000** ₪ **כולל מע"מ**.

29. באשר לפטור מתשלום המחצית השניה של האגרה, כידוע זה נזקק ל"טעמים מיוחדים שירשמו" (תקנה 7א(א)(4)(ב) לתקנות בתי המשפט (אגרות) התשס"ז-2007) אשר נציג המדינה הבהיר כי לטעמו אלה אינם מתקיימים בענייננו. אכן, יש טעם בטענה כי עצם הועבדה שהבקשה להסתלקות הוגשה בשלב מקדמי של ההליך אין בה כדי להוות טעם מיוחד כאמור. יחד עם זאת, נוכח העובדה שבפני לא התקיים כל דיון, בבקשה שלא ניתן להגדירה כבקשה נעדרת עילה, שהצדדים השכילו להסכים לגביה מבלי למצות את הדיון בבית המשפט, מצאתי שיש מקום לפטור את המבקשת מתשלום המחצית השניה של אגרה.

30. במקביל מצאתי לאשר את הסכמת הצדדים בדבר שיפוי המשיבה את המבקשת בגין המחצית הראשונה של האגרה ששולמה על ידה, כמו גם בגין הוצאות הגישור כמוסכם.

31. מצאתי שיש מקום להיעתר גם לבקשת הצדדים לפטור מהצורך בפרסום דבר ההסתלקות. יצוין, כי בענין זה לא הביע נציג היועמ"ש עמדה וממילא לא התנגד לו. בנוסף יש לזכור כי

מדובר בבקשה שהוגשה בשלב מקדמי, שההכרעה בה אינה יוצרת מעשה בית דין, היא תפורסם ממילא במאגרים המשפטיים וגם תירשם בפנקס התובענות הייצוגיות.

<u>סיכומם של דברים</u>

32. אני מאשרת למבקשת להסתלק מהבקשה לאישור התובענה הייצוגית, בהתאם להסכם בין הצדדים, בכפוף להפחתת סכום הגמול ושכר טרחת עו"ד, שיעמדו על סך של 4,000 ₪ ו- 20,000 ₪ (כולל מע"מ) בהתאמה.

33. התביעה האישית של המבקשת נגד המשיבה נדחית והבקשה לאישור התובענה הייצוגית נמחקת.

34. המשיבה תשפה את המבקשת על סכום אגרת בית המשפט ששולמה על ידה כמחצית ראשונה, כמו גם עלות הגישור כמוסכם. המבקשת פטורה מתשלום המחצית השניה של האגרה.

35. הצדדים פטורים מפרסום דבר ההסתלקות.

ניתן היום, ג' אלול תשפ"ג, 20 אוגוסט 2023, בהעדר הצדדים.

מיכל הירשפלד, שופטת